

ТЕХНОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПРИДАТНОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДО ПЕРЕРОБКИ

КОСТЕНКО А.М., магістр 2 року навчання

Науковий керівник: **БОБЕР А.В.**, к. с.-г. наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Озима пшениця займає провідне місце серед зернових культур в Україні, що підкреслює її важливість як основної продовольчої рослини. Зерно озимої пшениці є важливою сировиною для виробництва борошна, завдяки своєму унікальному хімічному складу і фізичним властивостям, які визначають якість кінцевої продукції. Особливості хімічного складу зерна, як-от вміст білка, крохмалю, клітковини, безпосередньо впливають на хлібопекарські властивості та харчову цінність продуктів, виготовлених з нього. Основною метою цієї роботи є визначення придатності зерна озимої пшениці для переробки.

Предметом дослідження виступає зерно озимої пшениці сортів: Авеню, Юлія, Богдана, Фріскі, Одеська. Дослідження проводилися протягом 2023-2024 року в умовах ПСП «Галина» Черкаської області.

За результатами наших досліджень, найкращими сортами озимої пшениці виявилися Фріскі та Юлія. Вони характеризуються високою врожайністю та відмінною технологічною цінністю, що робить їх ідеальними для виробництва борошна, придатного для хлібопекарської промисловості, забезпечуючи при цьому значну економічну ефективність.

Аналіз урожайності озимої пшениці у 2023-2024 роках показав, що сорти Богдана, Фріскі, Авеню та Юлія перевищили контрольний сорт Нива Одеська, з найвищими показниками у сорту Фріскі - 10,05 т/га у 2023 році та 9,05 т/га у 2024 році, попри загальне зниження врожайності в другий рік. Сорт Юлія мав найвищий вміст білка (12,40%), за ним слідував Фріскі (12,00%), який також демонстрував найвищий збір білка з 1 га (1146,00 кг/га), випереджаючи Юлію (776,00 кг/га) та Ниву Одеську (768,82 кг/га). За вмістом клейковини лідирував сорт Юлія (24,34%), тоді як за кількістю клейковини з 1 га найкращий результат мав сорт Фріскі (2002,56 кг/га), випереджаючи Юлію (1885,68 кг/га) та Авеню (1722,81 кг/га).

Дослідження якості зерна озимої пшениці в ПСП «Галина» показали, що сорти Богдана, Фріскі та Авеню відповідають вимогам 3 класу ДСТУ 3768:2019, тоді як сорти Юлія та Нива Одеська досягли 2 класу. Усі сорти мали прийнятне число падання, що робить їх придатними для хлібопекарського використання.

Аналіз економічної ефективності показав, що сорт Фріскі забезпечив найвищий дохід від реалізації борошна та висівок (61 259,50 грн/га) і максимальний прибуток - 12 211,10 грн. Сорт Нива Одеська мав нижчу виручку (44 413,13 грн/га), а сорти Богдана, Фріскі та Авеню демонстрували менший рівень прибутку, що свідчить про відмінності в рентабельності сортів для виробництва борошна.